

Aqqa Samuelsen
Medlem af Inatsisartut for Inuit Ataqatigiit

Besvarelse af § 37 spørgsmål 159/2019.

09-04-2019
Sags nr. 2019 - 8396
Akt nr. 10435709

1. Kan Naalakkersuisut give en begrundelse for, med hvilke baggrunde Aasiaat bliver lukket som fødested?

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk

Email: pn@nanog.gl
www.naalakkersuisut.gl

Svar:

I 2003 indførte Sundhedsvæsenet nye retningslinjer for at nedbringe den høje spædbørnedødelighed. Naalakkersuisut prioriterer, at Sundhedsvæsenet følger anbefalinger og mål fremsat af WHO. Sundhedsvæsenet følger således retningslinjer om fødselshåndtering, hvor patientsikkerhed for mor og barn er i fokus.

Kravene i retningslinjerne er, at fødesteder skal have sundhedsfaglige kompetencer ansat til at kunne håndtere forskellige akutte fødselskomplikationer herunder blødningskomplikationer, kejsersnit og komplikationer hos det nyfødte barn. Det er derfor en forudsætning, at et fødested har ansat personale til et fødselsberedskab, hvilket som minimum består af en læge med kirurgiske kompetencer til at foretage kejsersnit, en anæstesisygeplejerske, en bioanalytiker samt en jordemoder.

Tilsvarende det øvrige sundhedsvæsen er Region Disko udfordret med mangel på læger og særligt læger med kirurgiske kompetencer. Trods en stor rekrutteringsindsats har det ikke været muligt at fastansætte en læge med kirurgiske kompetencer til at foretage kejsersnit og behandle blødningskomplikationer på Aasiaat Regionssygehus. Det er således ikke muligt kontinuerligt at sikre det nødvendige og aftalte fødselsberedskab for fødsler i Aasiaat. Disse bliver derfor fremover hovedsageligt flyttet til Ilulissat Regionssygehus, hvor der er ansat personale til det aftalte fødselsberedskab.

Naalakkersuisut har stor forståelse for, at ændringerne vil påvirke de gravide kvinder og deres familier, men Naalakkersuisut prioriterer patientsikkerheden og dermed, at der på et fødested er ansat personale svarende til det nødvendige og aftalte fødselsberedskab – så forskellige akutte fødselskomplikationer herunder blødningskomplikationer, kejsersnit og komplikationer hos det nyfødte barn kan håndteres på aftalt vis.

Den midlertidige ordning skulle være trådt i kraft den 1. januar 2019, men er blevet udskudt til d. 1. juni 2019, da det et lykkedes at opretholde fødselsberedskabet i Aasiaat længere end først antaget. Ordningen vil blive evalueret efter et år. Selve evalueringen vil blive igangsat i april 2020, når ordningen har fungeret i 10 måneder.

2. Er de relevante parter blevet hørt i forbindelse med nedlukningen af fødestedet i Aasiaat, f.eks. personalet i Sundhedsvæsenet, Jordmoderforeningen og Kommune Qeqertalik?

Svar:

Nedlukningen af Aasiaat som fødested er en nødvendighed for at sikre patientsikkerheden for gravide og deres børn jf. besvarelse på spørgsmål 1, hvorfor en formel høringsproces ikke har været anvendt.

Alle involverede parter er blevet informeret om ændringen og konsekvenserne heraf.

3. Hvilken indsats vil Naalakkersuisut have for at sikre at Aasiaat fødested kan blive genåbnet?

Svar:

Sundhedsvæsenet arbejder til stadig på at rekruttere og fastholde det nødvendige personale for at opretholde fødesteder.

Som rekrutteringstiltag kan der eksempelvis nævnes stillingsannoncer på diverse relevante platforme, messer for sundhedsfagligt personale, artikler om sundhedsvæsenet i fagmagasiner mv.

4. Hvilke krav skal være på plads før fødestedet i Aasiaat kan genåbnes?

Svar:

Se besvarelsen af spørgsmål 1.

5. Hvor mange fødende har der været i Aasiaat i de sidste fem år?

Svar:

Tabel 1 viser antallet af fødende med bopælsadresse i Region Disko på fødetidspunktet i årene 2013-2018. Tabel 1 angiver ikke antallet af kvinder, der har født på Regionssygehuset i Aasiaat. Dette tal findes i tabel 2.

Tabel 1

År/By	Kangaatsiaq	Aasiaat	Qasigiannugit	Qeqertarsuaq	I alt
2013	19	63	8	7	97
2014	12	52	25	10	99
2015	19	47	15	18	99
2016	21	75	18	12	126
2017	9	60	21	7	97
2018	22	50	11	8	91

Tabel 2 viser antallet af kvinder, der har født på Regionssygehuset i Aasiaat i perioden 2013-2018.

Tabel 2

Årstal	Antal fødsler
2013	59
2014	67
2015	53
2016	71
2017	54
2018	48
I alt	352

a) Hvor mange midler er der brugt på fødestedet i Aasiaat i de sidste fem år?

Svar:

Det er ikke muligt at opgøre, hvor mange midler der specifikt er anvendt på fødestedet i Aasiaat de seneste fem år, idet alle der indgår i fødselsberedskab, også varetager andre funktioner og opgaver. Fremover vil der fortsat være ansat læger, bioanalytiker, jordemoder samt sygeplejersker på Aasiaat Regionssygehus, som fortsat vil tilbyde sundhedsydelser for patienter og borgere i Region Disko.

6. Der er mangel på jordmødre i landet, og derfor er de fødende nødt til at forlade deres byer og tage ud til fødestederne for at føde. Hvilke tiltag har Naalakkersuisut for at afhjælpe denne mangel på jordmødre?

Svar:

Varetagelse af fødsler og opretholdelse af fødesteder beror udover jordemødre også på læger med kirurgiske kompetencer, bioanalytiker samt anæstesisygeplejerske jf. besvarelse af spørgsmål 1.

Jf. besvarelsen på spørgsmål 3 har sundhedsvæsenet skærpet fokus på rekruttering og fastholde af medarbejdere herunder også jordemødre.

7. Hvordan vil Naalakkersuisut sikre, at der sker en kontinuerlig vurdering af regionaliseringen indenfor sundhedsvæsenet?

Svar:

Det kan blandt andet nævnes, at Departementet for Sundhed i 2017 igangsatte en evaluering af Grønlands Sundhedsreform¹ (Regionaliseringen). Af evalueringen, der blev præsenteret i april 2018, fremgår en række anbefalinger, som skal være en del af den videre udvikling af Det Grønlandske Sundhedsvæsen.

Derudover kan det nævnes, at den midlertidige lukning af fødselsberedskabet i Aasiaat jf. besvarelsen af spørgsmål 1 vil blive evalueret efter ét år, hvilket er en del af den kontinuerlige vurdering af ændringerne, der foretages inden for sundhedsvæsenet.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Martha Abelsen

¹ https://www.sdu.dk/da/sif/rapporter/2018/evaluering_af_groenlands_sundhedsreform